СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIII. Ч. 244. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 23-го ГРУДНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 23, 1986 No. 244. VOL. XCIII.

РАДА СПАДЩИНИ ПОСИЛЮЄ ДІЇ

Ню Йорк. (О.Федишин). — Недавно створена Рада Української Спадщини відбула в середу 10-го грудня ц.р. дальші наради для виготовлення пляну праці на 1987 рік.

Засіданням Ради Директорів проводив її голова Тарас Гунчак. Рада обговорила пожвавлену антиукраїнську діяльність відомих „спеціялістів" в цих справах в Америці та Канаді та рішила пригягнути до судової відповідальности деяких з цих людей, які своїми нападами на українців роблять такі легальні протидії можливими. На це будуть потрібні поважні фонди, і тому закликається громаду до фінансової підтримки такої акції. Очевидно, не буде можливим притягнути усіх україножерів до відповідальности зразу, але навіть одна або дві успішні судові акції можливо переконають цих „спеціялістів дезінформації", що українська спільнота не дозволить на знеславлення українського імени. Рада Директорів також відмітила розширення антиукраїнських акцій на Австралію і обговорила потребу співпраці з українськими організаціями в Канаді та Австралії для поборювання таких затій.

Рада Спадщини дальше обговорила потребу відбувати в Ню Йорку чи Вашінгтоні щорічну загальногромадську маніфестацію в обороні українських прав. В цій справі відбудуться консультації з поодинокими організаціями, особливо молодечими.

Рада також рішила пожвавити акцію оборони українських політичних в'язнів в СССР. Заплямовано інтенсивну акцію в різних формах в обороні трьох в'язнів, а згодом вибір трьох інших і т.д.

Рада Спадщини заангажувала на пост організаційної референтки Галину Козак з Філядельфії, яка є відома зі своєї ранішої праці в обороні людських прав в Україні. Її адреса та телефон: 20008 Парквю аве., Абінгтон, Па. 19001; тел.: (215) 659-7955.

Екзекутивний Комітет Ради рівночасно відкриває своє бюро в Будинку Українського Народного Дому, 140 Друга авеню, Ню Йорк, Н. Й., 10003.

При цій нагоді Рада Спадщини знову заявляє свою готовість співпрацювати з усіми організаціями та людьми доброї волі в обороні українського імени та чести.

Всю кореспонденцію, документацію та добровільні датки для піддержки праці Ради Української Спадщини слід пересилати на таку адресу: Ukrainian Heritage Council, Peter Stuyvesant Station, Box 272, New York, N.Y. 10009.

КОТРИЙ СПРАВЖНІЙ ДЕМ'ЯНЮК?

Фото на виказці в книжці А. Раєна.

Фото на виказці в газеті „Молодь України".

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Коли ізраїльські судові чинники далі підготовляють процес проти Івана Дем'янюка, оскарженого за колябора цію з гестапом і мниме мордування жидів у концентраційному таборі Треблінка в часі Другої світової війни, наглядні докази вказують на те, що це невинна жертва, якій підсувають вчинки другої особи відомої як „Іван Грозний".

Таким доказом є знімка двох виказок І. Дем'янюка буцімто виданих німецькими властями. Одна з них поміщена в книжці колишнього шефа ОСІ Аллена Раєна зі знімкою та описом особи І. Дем'янюка.

Друга, це знімка виказки, яку подала совєтська газета „Молодь України" з 30-го квітня 1986 року, як доказовий матеріял до статті В. Погорєлова і М. Каменюка під промовистим заголовком „Упир жив у Клівленді".

Як можна виразно бачити із цих двох знімок — це дві різні особи з різною будовою обличчя та його виразом, хоча виказка видана в цьому самому вишкільному таборі та підписана тим самим гауптштурмфюрером СС і з таким самим числом.

Як повідомляє ізраїльське радіо, уряд СССР мав передати оригінал виказки ізраїльській прокуратурі. Виринає питання — котру із двох досі опублікованих виказок?

„Від мого мужа приховували правду", — сказала Н. Реґен

Вашінгтон. — Перша Лейді Ненсі Реґен в незвичайному інтерв'ю репортерам заявила, що від президента Роналда Реґена „приховували правду про обставини продажу зброї Іранові, переговорів про звільнення закладників і про використання частини одержаних грошей для підтримки контрас".

За словами Першої Лейді, Президент зробив все, що в його силах, щоб переконати свого колишнього дорадника в справах крайової безпеки адмірала Джана Пойндекстера і підполковника Олівера Норта сказати Конґресові всю правду. „Він навіть обіцяв їм імунітет, але Президент хотів би, щоб вони зробили це добровільно", — сказала Н. Реґен.

На запитання репортерів, чи дає вона Президентові поради, Перша Лейді відповіла, що вважає нормальним, коли чоловік чи жінка, які прожили довге спільне життя, радяться одне з одним. В той же час Н. Реґен назвала дивними твердження газет, ніби вона годинами обговорює телефоном ситуацію, що створилася, з Майклом Дівером та іншими близькими друзями. Велике обурення викликала у Ненсі стаття, надрукована в газеті „Вашінгтон Пост", де твердилося, що вона порадила Президентові звільнити начальника канцелярії Білого Дому Рігана і що Президент нібито відповів грубо: „Відчепися від мене". „Вони (репортери), — сказала Ненсі, — телефонували в Білий Дім, бажаючи дістати підтвердження факту, якого ніколи не було. Не одержавши підтвердження, газетярі все таки надрукували цю плітку. Мій муж ніколи не вживає таких слів, а почувши їх від інших, просить, щоб вони більше не повторювали їх".

Говорячи про можливі зміни в Білому Домі, Н. Реґен сказала, що справу про звільнення Д. Рігана та інших чинників буде вирішувати сам Президент. Ненсі усміхнулася, коли мова зайшла про можливого наступника Леррі Спікса, який у лютому переходить на іншу працю, і висловила бажання, щоб пресовим секретарем була жінка. Було названо кілька кандидатур, включаючи колишню секретарку Першої Лейді Шейлу Тайт.

В СССР ПРАЦЮЮТЬ НАД НОВОЮ ЗБРОЄЮ

Москва. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Филип Тавбмен інформує у числі з 18-го грудня ц.р., що Совєтський Союз розпрацював новий плян, який не тільки випередить, але до певної міри унешкідливить Стратегічну оборонну ініціятиву президента Роналда Реґена, космічні апарати, які, розміщені у стратосфері, повинні захоронити вільний світ від несподіваної атаки СССР і заздалегідь унешкідливити нуклеарні ракети ще заки вони долетять до цілі.

Совєтська нова „зброя" полягатиме, як завжди на обдурюванні Заходу. Спочатку будуть запускатися штучні ракети, які зістрілюватимуть американські стратегічні апарати, але за ними будуть вистрілені справжні, що мають попасти в ціль і знищити ворога. Другим кроком совєтських мілітаристів буде значно поліпшити якість стратегічних ракет далекого і середнього засягу.

Совєтський плян буде опублікований окремою книжкою і передискутований на численних пресових конференціях, бесідах, інформаціях міністерства оборони СССР і виясненнях в інтерв'ю, що його дали представникам засобів масової інформації совєтські компетентні чинники.

Акредитовані в Москві дипломати і політичні спостерігачі перестудіювали совєтський плян і приязні заяви генерального секретаря ЦК КПСС під час розмови з американським сенатором демократом Ґері Гартом, який офіційно відвідував СССР і розмовляв з кількома совєтськими лідерами, прийшли до висновку, що це нова совєтська контратака і пропаґандивний маневр проти Стратегічної оборонної ініціятиви ЗСА. Американці, кажучи правду, вже давно очікували на совєтську технологічну відповідь, свого роду виклик, який Москва ледве чи зможе здійснити без допомоги Заходу, головно без західньої комп'юторської техніки. Подруге американська оборонна система є так подумана, щоб витримати усякі протизаходи, яких до речі, сподівалися американські вчені.

Тоді коли спочатку совєтські лідери категорично протестували проти американських космічних апаратів, так тепер, змінивши тактику, надіються скористати з дослідів західних вчених і застановляються над тим, як цій „зброї" пошкодити. При тому Москва мабуть хоче заставити ЗСА витратити колосальну суму грошей на досліди, продукцію і розміщення космічних апаратів, і в той спосіб причинитися до погіршення економіки ЗСА. Свої ракети совєти плянують покрити спеціяльним матеріялом, відпорним на лазерні проміння. На цю тему Євгеній П. Вєліхов написав книжку під назвою „Зброя у стратосфері: дилема безпеки". Книжка має 147 сторінок і її видало видавництво „Мір". Є.П.Вєліхов є віцепрезидентом Академії Наук СССР.

КЛІВЛЕНД ВШАНУЄ І. ФРАНКА

Клівленд. — У неділю, 28-го грудня ц.р., о год. 4-ій по полудні, в залі ім. Митрополита Андрея Шептицького при церкві св. Йосафата, при 5720 Стейт рд. у Пармі, старанням 33-го Відділу СУА і Учительської Громади відбудеться вечір на пошану Івана Франка у 130-річчя з дня його народження. У програмі: святочна доповідь, рецитації поезій І. Франка та відповідна мистецька частина. Вступні пожертви: 4 дол., емерити 3 дол., студентська молодь 2 дол.

Універсальну декларацію передано до ОН

Оттава (ОУПС). — З нагоди міжнародного Дня Людських Прав 10-го грудня 1986 року голова Уряду УНР в екзилі проф. Ярослав Рудницький вислав свій проєкт „Універсальної декларації колективних людських прав" генеральному секретареві Об'єднаних Націй у Ню Йорку Гавіє Перез де Куеярові, а теж і до пресових і радіових агентств у вільному світі.

Як відомо, частина цієї декларації, а саме розділ про „Права поневолених націй", був проголошений проф. Я. Рудницьким напередодні Віденської конференції в часі панелю екзильних урядів в Пресовому клюбі „Конкордія".

В половині грудня перервано „першу рунду" Віденської конференції, щоб її далі продовжувати від 19-го січня 1987 року. Як повідомляла українська преса, в початковій стадії конференції взяли участь численні представники українських політичних і суспільно-громадських установ, у тому ДЦ УНР та СКВУ.

Українка назначена до Ради губернаторів Альбертського університету

Едмонтон, Альта. — Міністер освіти Альберти недавно назначив п'ятьох нових членів Ради губернаторів Альбертського університету, між якими є українка Марія Лобай.

М. Лобай абсольвентка Альбертського університету, активна ціле своє життя в ділянці шкільництва, як учителька та адміністратор яка віддала багато праці для університету, Алебертського коледжу й інших навчальних інституцій. Вона була головою багатьох провінційних організацій таких як: Альбертська рада історичних винаходів; Армія спасіння, Едмонтонська історична рада та інші.

М. Лобай є також членкою багатьох канадських організацій, як Канадська рада багатокультурности, Інститут родини ім. Ван'є, Альбертська багатокультурна група.

При УМ встановлено Фонд ім. Я. Гніздовського

Ню Йорк (УМ). — В першу річницю смерти невіджалуваного Якова Гніздовського пластове плем'я „Перші Стежі" влаштувало недавно в галерії Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії грудневу виставку творів мистця. Виставлено 84 експонати — олії, гобеліни, дереворізи, гравюри та афіші.

На відкриттю виставки про померлого мистця говорив мистець Богдан Певний, редактор журналу „Сучасність". Виставка відзначалася великою фреквенцією відвідувачів, не лише мешканців Філядельфії та передмість, але також приїжджих з довколишніх міст. Прихід з виставки творів Я. Гніздовського у висоті 3,000 дол. призначено на заснування Фонду ім. Якова Гніздовського при Українському Музеї. Засновники фонду надіються що своїм почином спriятимуть розбудові в Українському Музеї колекції творів таких визначних українських мистців як Олександер Архипенко.

Музей розпочав уже акцію купівлі творів Архипенка. Директор Українського Музею, мгр Марія Шуст повідомляє, що у вівторок, 25-го листопада ц.р., Український Музей закупив дві рідкісні літографії Олександра Архипенка — „La famille d'une forme" та „Rendez-vous des quatre formes".

Світиться символічна ялинка дітям Чорнобиля

Мейплвуд, Н.Дж. — За ініціятивою Осередку Спілки Української Молоді та Об'єднання Жінок ОЧСУ в Ірвінгтоні, Н.Дж., влаштовано символічну Різдвяну ялинку яка присвячена дітям Чорнобиля та світиться в головній бібліотеці Мейплвуду при Бейкер вул. в часі від 8-го грудня ц.р. до 8-го січня 1987 року.

Запрошується громадянство Мейплевулу, Ірвінгтону і околиці відвідати цю ялинку та згадати невинних дітей, які трагічно згинули чи гинуть в Чорнобилі.

Матеріяльним спонзором ялинки є Українська Щаднича Каса „Тризуб".

Б-во св. Миколая, 5-ий Відділ УНС, відбуде збори

Асторія, Н. Й. — Братство св. Миколая, 5-ий Відділ Українського Народного Союзу, один з більших Відділів, який нараховує понад 500 членів, відбуде в неділю, 28-го грудня ц.р., о год. 5-ій по полудні в церковному приміщенні, при 37-09 31 авеню, свої Річні загальні збори із звичайною програмою нарад.

Крім звітування і вибору нової Управи на 1987 рік, присутні застановлятимуться над майбутньою союзовою і громадською працею Відділу та вислухають коротку інформативну доповідь головного предсідника УНС д-ра Івана Флиса про пляни і проєкти Головного Уряду.

Після формального полагодження усіх справ, відбудеться традиційна вже перекуска і вільний обмін думками.

Л. Артимів з успіхом концертувала в Ню Йорку

Л. Артимів

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У щоденнику „Ню Йорк Таймс" з 15-го грудня 1986 року поміщена дуже прихильна рецензія на останній концерт відомої української піяністки Лідії Артимів, що його вона дала в Ню Йорку у залі на 92-ій вулиці.

У рецензії Вілл Крачфілд підкреслює, що „молода піяністка визначається блискучим ударом, творчою імаґінацією і таким відчуттям свого інструменту, який рідко зустрічається у молодих артистів".

Далі рецензент обговорює точно програму концерту, в якому Л. Артимів відіграла сонату Моцарта „Крейслеріяну" Шумана, варіяції Чайковського і першу частину Скрябіна першої сонати. При тому підкреслює рецензент, що саме в цих останніх двох творах Л. Артимів виказала свою знамениту техніку і свій особистий стиль.

З легкою критикою В. Крачфілда зустрілася особлива інтерпретація Л. Артимів виконання „Крайслеріяни" Шумана, де вона затримувалася надто довго перед усіми важливими і підкресленими нотами. Але як завважує рецензент, вона грає так добре, що є здібною до всього, коли лише того захоче.

Концерт Л. Артимів, відбувся в неділю 14-го грудня ц.р. в пополудневих годинах.

НОВОРІЧНА ЗУСТРІЧ В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н.Дж. — Українська Централя в Пассейку влаштовує новорічну зустріч, що відбудеться в середу, 31-го грудня ц.р., о год. 9-ій вечора у власній залі при 240 Говп аве. До танців приграватиме оркестра „Журавлі". Вступ — 25 дол. від дорослих, 10 дол. від молоді. Кошт включатиме гарячі харчі й напитки. Столики слід замовляти в Українській Централі.

У СВІТІ

УРЯД ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА Маргарет Тачер у Великобританії закінчив довгі і контроверсійні дебати про побудову власних радарних літаків, тобто літаків скорої перестороги, і вирішив закупити за один більйон долярів літаки АВАКС в З'єднаних Стейтах Америки. Літаки АВАКС виробляє компанія Боїнґ і вивіновує їх наймодернішими комп'юторами та радарною апаратурою. В кожному разі, кажуть спостерігачі, краще вивінуваних розвідчих літаків покищо немає на ринках світу і це був головний арґумент британських спеціялістів і дорадників М. Тачер.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН зарядив поспішну висилку зброї до Чаду на суму 15 мільйонів долярів, щоб в цей спосіб допомогти тамошній армії боронитись проти лівійських нападів, — заявили представники Державного департаменту. Президент ЗСА, який в цьому випадку не потребує дозволу Конґресу на продаж зброї, діяв скоро і здецидовано на прохання уряду Чаду, який почувається загроженим лівійськими військами, добре озброєними совєтською зброєю.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса інформує, на підставі звідомлення в західньонімецькій газеті „Більд", що в боннських урядових колах є чимало східньонімецьких шпигунів, які працюють на дві сторони, для Західньої Німеччини і Совєтського Союзу. „Більд" надрукувала цю вістку на підставі інтерв'ю з керівником західньонімецької контррозвідки Гербертом Геллєбройхом. На думку Геллєбройха, східньонімецька розвідка і КҐБ діють в Бонні дуже інтенсивно і вони зуміли інфільтрувати деякі урядові установи.

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ урядової армії в Манілі заявило, що комуністичні партизани, чи так звана Народна армія, вже кілька разів порушила підписаний нею договір про завішення зброї, виконавши декілька нападів на мирне населення, у яких були жертви в людях і матеріялі. Минулого тижня партизани напали на цивільний автобус, застрелили три особи, чотири поранили і забрали все, що мали пасажири. Єпископ Антоніо Фортіч, голова спільної комісії, яка має наглядати за виконанням договору, заявив кореспондентам, що його комісія перевіря випадок, який був зголошений командуванням. Якщо випадок буде підтверджений, він подробиці слідства передасть президентові Коразон Акіно для остаточного рішення.

РЕЧНИКИ КИТАЙСЬКОЇ Народної Республіки заявили, що вони застерігають собі право перевіряти усіх осіб некитайської національности, які приїжджають до Китаю на довший час. Такі особи мусять погодитися на коплетну лікарську перевірку, включно з пробою хвороби АІДС. В іншому випадку вони будуть змушені покинути негайно країну. Для тих закордонних осіб, головно студентів, які перебувають вже довший час в КНР, урядові клініки передбачають переведення проб крови. Міністерство здоров'я заявило устами свого речника, що ніхто не становитиме вийнятку і всі мусять перейти перевірку на хворобу АІДС.

ПОНАД 30,000 ДЕМОНСТРАНТІВ в Ню Делі, Індія, маршували вулицями міста і домагалися закінчення міжфракційної і міжплеменної війни та відділення релігійних спільнот від держави. На їхню думку війна між племенами постає найбільше на релігійному тлі. Демонстранти, переважно молодь, закликали до гармонійної співпраці між гіндусами і сікхами, мусулманами й членами інших релігій. Вони домагалися від уряду прем'єр-міністра Раджіва Ганді, щоб він заборонив релігійним спільнотам займатися політикою і не дозволяв на відбуття релігійних ритуалів під час державних свят. Демонстрацію зорганізували неполітичні організації і комітет для громадської співпраці.

СОВЄТСЬКІ ЛІДЕРИ погодилися на виїзд дружини дисидента Наума Маймана на лікування рака до одної з нюйоркських клінік. Інна Кітросская-Майман отримає в скорому часі візу на виїзд, заявив сенаторові Ґері Гартові, демократові з Кольорадо, міністер закордонних справ СССР Едуард А. Шеварднадзе. Інша пацієнтка, також хвора на рака, виїхала з СССР тим самим літаком, що сен. Г. Гарт. Рімма Брейв і її муж Владімір зробили пересадку на американський літак у Відні і прилетіли до Ню Йорку.

В АМЕРИЦІ

ПІДПОЛКОВНИК ОЛІВЕР НОРТ, колишній член Ради Крайової Безпеки, заявив репортерам, що не вірить, ніби президент Роналд Реґен хоче, щоб він, Норт, дав зізнання про тайні операції. Під час переслухань в Конґресі він відмовився відповідати на запитання, покликавшись на п'яту поправку до Конституції. В останні дні появилися повідомлення, що Р. Реґен просить Норта розповісти про все, що він знає. „Я не вірю, що Президент хоче, щоб я відмовився від права, подарованого мені Конституцією. Люди гинуть, захищаючи це право. Це право відрізняє нашу країну від будь-якої іншої в світі", — сказав Норт репортерам. Один із пресових секретарів Білого Дому Алберт Брашир підтвердив, що Президент ніколи не просив Норта відмовитися від права, дарованого п'ятою поправкою.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА видав обіжник, в якому американцям не рекомендує відвідувати східні райони Сурінаму, маленької країни, розміщеної на північному сході Південної Америки. Згідно з заявою Державного департаменту, ця перестoрога викликана тим, що в східніх районах Сурінаму триває партизанська війна, а також бракує продуктів. Приблизно 20 відсотків території країни зайняли повстанці, лісові негри, які недавно вчинили напади на ряд економічних об'єктів, зокрема на фабрику американської фірми Сурінам алюмініум. В Сурінамі перебуває приблизно 275 американців, переважно місіонерів. Державний секретар Джордж Шулц, виступаючи на пресовій конференції, обвинуватив сурінамський уряд в грубих порушеннях прав людини, в тому числі в десятках вбивств, вчинених місцевими силами безпеки. Працівники Державного департаменту повідомили, що недавно сурінамські вояки спалили три села і вбили понад 50 осіб, головним чином жінок і дітей.

СЕНАТОР-ДЕМОКРАТ Кристофер Додд зустрівся у в'язниці з американцем Семом Голлом, заарештованим недавно в Нікараґуа, і сказав, що з ним „поводяться добре". „Я пробув з ним 15-20 хвилин, — розповів сенатор про зустріч з Голлом. — При нашій зустрічі були присутні один з моїх асистентів і три нікараґуанські урядові чинники. Голл сказав, що його добре годують, дозволяють робити фізичні вправи. Президент Нікараґуа Даніель Ортеґа назвав Голла терористом і сказав, що його буде судити „народний трибунал". Голл був заарештований недалеко від військового летовища. Сандіністи твердять, що при ньому знайшли мапи і схеми військових об'єктів. Голл є другим американцем, заарештованим у Нікараґуа в цьому році.

ПРЕЗИДЕНТ АФРИКАНСЬКОЇ держави Чад Гізен Габре дав інтерв'ю для французької газети „Монд", в якому висловив гірке розчарування, що З'єднані Стейти Америки і Франція не хочуть забезпечувати його армію сучасною зброєю для боротьби з лівійською агресією. За словами Г. Габре, війська Чаду потребують буквально всього: зброї, медикаментів, харчів. Він сказав, що хотів би дістати протитанкові і зенітні ракети такого ж типу, як ті, що їх З'єднані Стейти продали Іранові.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пам'ятаймо про інших!

З усіх усюдів у цей святочний час чуємо заклики до найважливіших моральних цінностей, до допомоги ближньому, опіки над хворими та немічними, про фінансову допомогу тим, що терплять голод, навіть у Різдво Христове. Про цих останніх говорив в неділю, 21-го грудня у своїй проповіді Папа Іван Павло II до зібраних в Римі італійських дітей — закликаючи їх думати не лише про свої подарунки, які віни дістануть під ялинку, але також про тих численних дітей у світі, що терплять постійно від голоду та живуть у дуже примітивних обставинах у країнах Третього світу.

Дбають про допомогу своїм горожанам, які терплять недостаток, також в Америці і в останні передсвяточні дні постійно відбуваються гостини для цих, що живуть у біді, без власних приміщень, і без вистачаючих середників до життя. Читаємо також щоденно у пресі про грошові датки для цих, що їх найбільше потребують і часто ці датки, є високі, а жертводавці залишаються анонімними.

Слідкуючи за цими виявами найкращих людських прикмент, за цим бажанням поділитися з іншими, створивши в ці святочні дні гарний настрій не лише для себе і своїх найближчих, у нас мимоволі будиться віра в людину, в її доброту і її тепле серце для ближнього.

Це, здається, таки найкраще, що може принести Різдвяний час — це бажання кинути ясний промінчик у життя другої людини, яка не має так добрих обставин життя, як ми. Коли однак призадуматися над тим, що діється довкола нас, стає трохи соромно, що в нашій спільноті якось цей різдвяний настрій так виразно не проявляється. Правда, у нас, на щастя, немає ще таких бездомних та голодних, як їх мають наші сусіди, але і в нашій громаді є багато людей, про яких слід нам думати та дати у ці святочні дні крихту, як не їжі, то тепла, любови, розради. Скільки у нас вже є осіб, які стоять тепер у похилому віці, які живуть самітно або вже у домах старців і вони так дуже відчувають свою самоту у святочний час.

Скільки із них у чотирьох стінах опустілого мешкання залишаються на протязі довгих для них днів лише зі своїми думками. Скільки із них стоять годинами при вікні, дивлячись на брудні вулиці великого міста, бездільно, безпомічно і... безнадійно.

Справді є речі, які важливо дати другій людині, на рівні із теплою стравою, одежою чи іграшкою і це зовсім легко зробити.

У своїй останній промові до американського народу, в суботу, 20-го грудня, президент Роналд Реґен звертався із закликом пам'ятати про родину і в її колі зустрічати Різдво Христове та Новий Рік. Він підкреслив важливість родинного життя і родинного пов'язання.

Коли ми усі підемо слідами за його закликом, і будемо пам'ятати про наші родини у цей довгий святочий період, який ми створили тут на вільній землі своїм „подвійним святкуванням", тоді не можемо хіба забути про усіх тих дальших членів нашої чи таки великої української родини, яким доля дозволила дожити пізнього віку, а які закінчують його так сумно і так самітньо. Подаруймо їм у цей час це, що маємо найкраще — наше серце!

Михайло Кучер

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКТОР — ПЕРЕШКОДА ДО РЕФОРМ У СССР

На XXVII з'їзді КПСС у лютому 1986 року Ґорбачов сказав: „Де глухне критика й самокритика, де потрібний аналіз реального становища замінюється розмовами про успіх, там деформується ціла партійна діяльність, створюється обставини 'благодушія', вседозволености і безкарности". Таким чином Ґорбачов критикує не що інше, як систему, гаслом якої є: „Від кожного — мовчанка, кожному за його притакування".

Як може Ґорбачов, сам продукт совєтської системи, вимагати перелому в мисленні людини, випрацювання нової психології? Дивно слухати нелогічність мови Ґорбачова, якщо вона не є новою версією партійної пропаґанди.

Ключем до розуміння промови Ґорбачова є стаття відомого совєтського психолога Тітова „Актуальні проблеми політичної психології", видрукуваній в „Психологічному журналі" за 1985 рік. Автор розглядає проблему поборення приватновласницької психології. Ця проблема займала центральне місце в ленінському пляні соціялістичного будівництва і вона ще не вирішена.

У СССР існує державна і колгоспно-кооперативна власність, а думання залишається приватновласницьке. Ця „будова мозку", яка залишилася від „проклятого минулого", керує політичним поводженням — „не хоче тяжко працювати за копійки".

У партії існує алергія не до великого капіталу, бо його в СССР нема. Партія є проти власности дрібного ремісника і селянина, а тим самим партія є проти природного бажання людини хоч в малих розмірах бути собі паном. Того не заперечував навіть Маркс і Енґельс у „Комуністичному маніфесті".

У країні „реального соціялізму" людина мусить працювати не для власної користи та успіху, а підбадьорувана батогом віри в комунізм. Тому психолог Тітов питає як в голові людини опинилися власницькі уявлення, як вони впливають на політичну поведінку і як невтралізувати власницьку психологію? Тут велике значення і вплив мають колективізм і совєтський патріотизм, але вони діють побічно у порівнянні з комуністичним відношенням до власности.

У селян досі існують міцні власницькі тенденції. Тому головною проблемою є формування у колгоспників „пролетарської психології". Для виповнення харчової програми потрібна інтеґрація сільського господарства при допомозі аґропромислових комплексів, що вже робиться в Грузії та Естонії. Ґорбачов сказав, що це правда, але душею всього є людина. Він закликав вернутись до ленінської ідеї продукційного податку. Треба встановити тверді пляни купівлі продукції у колгоспах за твердими цінами. Все, що більше пляну, колгоспники можуть вжити як хочуть. Одначе це „вжити як хочуть" не означає, що прибуток можна покласти у власну кищеню. Такі суми мають йти у загальний фонд аґропромислового комплексу.

Дальшою перешкодою на шляху поборення приватновласницької психології — так думає Ґорбачов — є „національні пережитки", „територіяльний підхід" до плянування і управління". В перекладі на нормальну людську мову це означає помітне незадоволення національних республік економічним грабунком Москвою. Імперський інтерес має панувати над „територіяльним", або „реґіональним", а національні республіки виявляють стремління до „національної ізоляції", себто до самостійности. Замість того вони виявляють нахил жити на рахунок Центру. Щоправда, досі Центр живе на рахунок тих саме національних республік. Інакше кажучи — нахил жити на утриманні. Оті національні республіки виявляють „під виглядом національної самобутности" спроби представити в ідилічних тонах реакційні націоналістичні і релігійні пережитки".

Ось воно — ясніше не скажеш! Геть національні і релігійні пережитки, які шкодять творенню „радянського народу", спеціяльного ґатунку роботів. Совєтський психолог Тітов пропонує застосувати московську мову (ніби вона вже не „застосована"!) як „соціяльний психологічний цемент, творити міжнаціональні трудові колективи, мешкальні квартали. Також треба заохочувати до міжнаціональних шлюбів.

Створені трудові колективи ще все на практиці не виправдали. У майбутній п'ятилітці трудовий колектив буде відповідати за якість праці. А заробітна платня буде залежна від кількости та якости праці. Підвищення платні буде реалізуватися за рахунок резерв, які створили самі підприємства. Це має виключити „нетрудові приходи" і заставить всіх членів трудового колективу працювати „із щасливим усміхом".

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
Теодор Терен-Юськів

Українські танці з Англії у Ню Йорку

В бігу літ оце вже вдруге, проте інший молодечий, танцювальний ансамбль з Англії прибуває до ЗСА з українськими народними танцями. Перший, „Орлик", був дещо більше стильовий. Однак і цей гурт молодих людей, під назвою Народний танцювальний ансамбль Степана Чупляка з міста Нотіґаму залюблений в українську танкову стихію, прихилив до себе зразу своїм концертом серця нашої громади. Цікавим прикладом уподобання і признання танцюристам був учинок 93-літнього книгаря і пасічника, Мирона Сурмача старшого, який подарував кожному членові ансамблю слоїк меду зі своєї пасіки.

При цьому треба усвідомити собі зі справжнім задоволенням, що український танець мусить неодмінно заключати в собі особливу магію естетично-хореографічного чарування і примани, коли він на чужині, далеко від України, відроджується, встає наново, як мітичний Фенікс та йде на здобуття культурно-мистецького світу. Адже і самий засновник і вчитель ансамблю С. Чупляк народжений уже в Англії, його мати неукраїнського роду, він, за професією вчитель математики. Українська молодь, що ніколи не бачила рідної України та — навдивовижу — теж і англійська, яка, мабуть, ніколи попередньо і не чула нічого про Україну, приваблена красою нашого народного танцю з його одноразовою музикою, горнеться, щоб ту красу вивчати, поглиблювати і нести між людей різних країн. Значить, якась потужна міць краси, якесь затаєне чаклунство мусить бути заховане в тому нашому танці, так само, як і в нашій пісні, що вони спонукують чужинців не тільки одушевлятися ними, але і пробувати власних сил вивчати і виконувати їх. Усім же відомо про хор Антоновича в Голляндії.

А ось саме в ансамблі Чупляка велика частина танцюристів, це — з браку української — англійська молодь, захопившись українським танковим мистецтвом, вступає у ряди наших рідних танцюристів і покашавши трудноші тренінґу та опанування, виступає успішно на сценах театрів, стаючи співпропаґаторами українського танцю. Ми чимраз то більше впевнюємось, що наш славетний „Гопак" таки чи не найцікавіший, найбільш мальовничий і чи не найкращий танець світу. Ним бо не тільки українські ансамблі закінчують свої програми, але теж і чужі (хоч би балет Мойсеєва). У Франції заснувався навіть французький молодечий балет під нашою прославленою назвою „Гопак". Тому, як воно інколи прикро буває, знайти в нашій пресі нісенітниці авторства деяких наших не зовсім міцноголових політиканів, що відважуються ремствувати, буцім би то „Гопак" нам нічого корисного не приносить. А тим часом цей наш танець, як зрештою і інші, це дуже важливі і чарівні пілястри нашої оригінальної, самобутньої, вікової культури, повсякчасного корисного, пропаґандивно-національного віталізму та невмиручости народу.

* *
*

Розглядаючи точки програми ансамблю Степана Чупляка, з 17-го листопада ц. р., в залі Фешен інституту, під адміністрацією відомого Володимира Луцева, стверджуємо з приємністю, що члени балету, включно з власною оркестрою, представились вповні додатньо і гарно. Цей аматорський балет вийшов переможно зі свого складного завдання важливого дебюту в Ню Йорку. Деяких менших недомагань належало б позбутись.

Добре, що „Привіт", себто початок програми мав дещо оригінальности, представляючись без постійних рушників. З початкових танців „Козак" у сполуці з молодечим залицянням був найцікавішим. Дещо театралізовані „Чумаки", що своїм співом пригадали стиль „Ятрані" з України, вчинили на глядачів особливо корисне враження. Тільки рухи дівчат, як прачок, були менше сприємливі своєю садочковістю. Хоча „Шевчики" мене особисто не дуже розсмішували (кивання зі сцени до публіки), молодим глядачам вони, видимо, подобались. Барвисті „Рукодільниці" та іскристі „Запорожці" були щасливим і ефектовним закінченням першої частини програми (вигуки в „Запорожцях були зовсім зайві). Загальну увагу привертали добре опановані самопевні присядки чи присюди, що їх глядачі з задоволенням і похвалами сприймали. Очевидно, що це заслуга невтомного вчителя С. Чупляка.

Дорога нам „Коломийка", хоч і успішна, мала у своїм зіставленні може дещо забагато кроків з інших танців. Принадно випали ігри і танці в точці „Купало", особливо дівочі. Зовсім неочікувало Повзунець" виявився, як не найкращим, то одним із найкращих танців програми. Тут присядки були горою, себто блискучим досягненням. Між іншим треба пам'ятати, що в самих іструментальних точках, інструменти мусять бути вважливо настроєні (мандоліна).

У тексті програмки — за який либонь відповідаль-

(Закінчення на стор. 4)

Юрій Р. Рибак

У ЗВ'ЯЗКУ З ДЕМОГРАФІЧНОЮ СПРЯМОВАНІСТЮ

Демографічна загальна спрямованість чи пак тенденція змін у числі та розміщенні населення — це важливе джерело інформації не лише для плянів держави, стейтів і міст, але теж для приватного сектора народного господарства. Цим робом підприємствам легше передбачити свій майбутній розвій і попит на ринку. Теж пересічна американська родина та її члени можуть краще плянувати будуччину головно, коли зайшла б потреба зміни замешкання чи вибір освіти та професії для дітей, бо тут майбутнє запотребування ринку праці має своє слово.

Після „урожайних" років народин немовлят у ЗСА прийшли роки неродючости". Це вже відчуває економіка нашої країни і ще більше відчує, коли за п'ять років число робітників зменшиться на одну п'яту у порівнянні з 1975 роком. Це найбільш заторкне підприємства, що затруднюють молодих, низькоплатних робітників. Прийдеться, наприклад, ресторанам скорої їжі платити вищі ставки і анґажувати — що вже роблять — сеньйорів на часову працю. Загально думають, що брак робітника зможе заступити автоматизація та нова хвиля іміґрантів, які готові працювати на низьких ставках.

Сподіються, що родина у майбутності надалі буде ядром суспільности. Статистика, однак, виявляє, що нині одружене подружжя з дітьми виносить заледве 28 відсотків — значно менше ніж у 1960 році (44 відсотки). Яка ж зміна! А що буде завтра? Більшість подружне матиме дітей, а свій подвійний заробіток видаватимуть на власні тільки потреби... Зараз розведені або сепаровані жінки у віці 31 років у великому числі починають переважати невіданих. Взявши до уваги високі відсотки розводів, приблизно половина дітей розведених батьків проведе дитяче життя у домі, де тільки одна особа є головою родини.

Багато пишеться і говориться про ґенерацію, яка родилась у 1946 до 1964 роках і її називають „Yuppie's", однак тому, що на кваліфікацію цього імени заробіток мусить виносити найменше 20,000 долярів на рік, загальне їхнє число обмежується до дещо більше ніж одного мільйона. І хоча у порівнянні до цілого населення — це мала група однак їхня звичка закупу і спосіб життя створили своєрідного консумента.

Це ж річ зрозуміла, що працююча людина буде завжди шукати за хвилиною дозвілля теж для себе. Але коли двоє працюють і мусять все зробити вдома — ситуація ускладнюється. Тому конечне всяке домашнє приладдя для полегші праці, а час заощаджує теж їжа поза домом чи готова пригріта у мікрохвилевій печі. У загальному звичка варення зменшується, а головно, якщо мова про традиційний харч, на який потрібно доволі часу. Ось чому брак часу наших людей робить так популярним готові, смачні вареники, що їх приготовляє церковне сестрицтво.

Нарікаємо на високі кошти вдержання здоров'я одначе мусимо дати признання поступові цієї ділянки, бо американці живуть довше. Одинадцять відсотків цілого населення переступило 65 років життя! Поминаючи заходи держави, зростаючі кошти піклування, здоров'я змусять сеньйорів призначити коло 15 відсотків свого доходу для цієї цілі. Все ж таки сеньйори багатіють, бо в останніх декадах їхній відсоток убогости значно обнизився. Деякі, крім соціяльного забезпечення, мають свої пенсії та дохід з ощадностей. Тому і не диво, що ця група зрілих консументів має значення на ринку, бо річно платить 500 більйонів долярів за товар і услуги. Їх поважають, бо вони є дуже важні кандидати на закупівлю другого дому, вигідної автомашини, вакаційних поїздок чи звиджування світу. Сеньйори мають теж вплив на фінансовий сектор економіки, бо, між іншим, посідають 68 відсотків усіх банкових депозитів, а їхній балянс на чековому конті перевищує пересічно від 25 до 50 відсотків кожну іншу групу віку!

Коли говорити про демографічні зміни, то не можна забувати про великий зріст числа працюючих жінок, що в дуже великій мірі впливає на структуру ринку праці. Вважають, що існуючий стрімкий зріст дещо зменшиться у наступних кількох роках, бо жінки ввійдуть у різні професії та згідно з поглядом (не тільки жінок), у наступних 15-ти роках повинні зайняти б одну третину нинішніх позицій головних керманичів підприємств. Хто знає, може це вплине на стабілізацію рівних заробітків.(?)

Під час останньої конференції у Білому Домі найбільшою несподіванкою у справі малого підприємства (Small Business) була дуже сильна репрезентація жінок, що доказує наглий зріст підприємств, що їх заснували жінки в останніх двох декадах. Передбачають, що за десять років буде стільки ж жінок — засновниць, що і чоловіків.

Незалежно від усього того і незалежно від віку, населення ЗСА не живе на одному і тому самому місці. Ось як один з прикладів, візьмімо факт, що у роках від 1940 до 1980 населення метрополітального Маямі зросло з 25,000 до більше ніж одного з половиною мільйона; Фенікс із 122,000 до дещо меншого число як Маямі, а Гюстон з половини мільйона майже до трьох мільйонів мешканців... Обраховують, що у 2 000 році Лос Анджелес перейде Ню Йорк і буде найбільшим метрополітальним простором у ЗСА.

Перл Бак

ТРУСКАВКОВА ВАЗА

(під Різдво)
(З англійської мови переклала Любов Коленська)

I.

Ти справді думаєш забрати оту величезну річ до Америки?!

Обличчя Томи Кавлі — дрібочку закругле і дрібку зарум'яне — під його простісіньким соломкової барви волоссям — у цій хвилині втрачало зовсім свою круглість, а натомість ще дужче рум'янілось.

Звичайно, що я це заберу зі собою! — гостро відпарирувала Марджорі.

І враз Том, який біля десяти хвилин надаремно намагався замкнути валізку, закинув свої зусилля. Він підвівся і з докором глянув на свою малу жіночку.

— Не бачу ніякого способу, щоб ми оту річ забрали зі собою! — запротестував він.

— О так — напевно така можливість існує! — силкуючись опанувати свій голос — відповіла вона.

— Тоді, будь ласка, скажи — як?... — наполягав Том.

— Не інакше, а понесу оту річ, загорнувши її у своїх раменах, — сказала вона із цілковитим спокоєм.

— Ти... скляну вазу — на дві стопи зависоку і широку на 10 інчів?...

— Так. Понесу її у своїх раменах, — повторила вона із усією рішучістю.

А він так і не зводив із неї зору: отака собі невелика, темноволоса і темноока істота, що навіть не сягала йому до рамен і важила не цілих 100 фунтів.

— Що й не кажи, а ти таки... божевільна, — ствердив він.

— Як ...ти так кажеш... — сказала вона зухвало.

Так, подумавши, вона дійсно була зухвалою істотою. Як дружина — вона не мала до нього належної пошани. І він ніяк не міг звикнути до такої її самовільної і незалежної поведінки. Адже ж в його матері була покірна і мовчазна вдача і вона завжди повинувалась рішенням його батька. А може він звик до цього, а в їхній бо родині, де було п'ятеро дітей — він був єдиним хлопцем і сестри його слухали.

Іноді він сам дивувався як це сталося чи радше чому він закохався у Марджорі Бартон. Як це сталося, то, очевидячки, дуже просто. Минулого року, коли він раз відвідував свого шкільного товариша Джека Лестера у Брірли Гилл, у Стеффордширі, він побачив її у церкві. Щоб уточнити: він не належав до людей, що ходять у церкву, але тому, що родина його приятеля саме належала до людей цього покрою, він уважав, що пішовши в церкву, цим він лиш виявить манери доброї поведінки. І шість місяців тому, тієї ж неділі, він уперше побачив Марджорі у голубій сукенці, білому капелюшку, таких же білісіньких рукавичках і черевичках. І виглядала вона так мило, так спокійно, наче якась... молошна фея. Це була найкраща дівчина, з усіх, що будь-коли він бачив у своєму житті. — І під час проповіді вікарія він увесь час на неї крадькома зиркав. Це вона зразу завважила, бо теж час від часу на нього споглядала, лиш робила це з удаваною байдужістю.

— Хто ж була ця дівчина у голубій сукенці, що сиділа в третьому ряді зліва? — допитувався він Джека.

— Ця... дівчина? — Марджорі Бартон. Знаю її віддавна. Я ходив з нею до школи. Її батько працює на заводі скла. І дідо її теж там працював.

— Яка... вона?

— Марджорі? Як тобі сказати... вона дещо любить кокетувати... Та відколи я від'їхав до школи — бачу її дуже рідко. Та властиво я з нею ніколи часто не зустрічався — бачиш вона не є „моїм типом". Але чому... ти?...

— Нічого... нічого, — відповів Том, прикриваючись брехнею. Просто бачив її — от і все...

Та він ніяк не міг забути Марджорі. І коли повернувся, щоб закінчити шкільний семестер, полонений увесь час про неї думками, почувався так якось дивно, як несвій, що написав до неї листа, — відважно в ньому запитуючи, чи міг би він приїхавши до Брирли Гилл, і з нею зустрінутись. При цьому він одверто признався, що вона своїм видом у церкві зовсім його причарувала. На її відповідь довелось йому почекати понад два тижні, а треба сказати, що кожен день видавався йому... вічністю. Нарешті... о Боже — нарешті вона йому відповіла, що вибирається відвідати свою хвору тету, та коли вона вернеться додому, він може до неї зайти, адже він... приятель Джека Лестера, а її родина... Лестерів знайома. І справді, коли видужала її тітка, Марджорі вернулася додому і написала йому в поштівці, що наступної суботи він може прийти до неї на чай. Це він і зробив. При тому завважив, що вона живе із своїм батьком відокремлено від усіх і самотньо. Там теж зразу із перших своїх відвідин побачив, що Марджорі беззастережно віддана своєму батькові. І зрозумів чому: пан Бартон був чудовою людиною із особливим змислом гумору. Це він власне показав Томаві трускавкову вазу. Стояла вона самітно, поміж двома вікнами на столику призначеному виключно їй.

— Батько мій працював на заводі виробу скла фірми Стівенса і Вілліямса, — пояснив йому пан Бартон. Ізпосеред людей цієї професії — він був неперевершений: проєктував свої власні оригінальні твори, а відтак їх випрацьовував. А оцю трускавкову вазу він зробив для нас — своєї родини. Проте він нізащо в світі був би не продав її, хоча йому пропонували фунти і... фунти стерлінгів... Це, очевидно, свого роду... музейної вартости твір.

— О вона дуже гарна, — прошепотів Том.

А направду вона йому зовсім не подобалася. Адже ж вона була принаймні заввишки двох стіп, зроблена із опалевого скла, беріжок її мерехтів золотом і звідтіля звисала велетенська гілка, обважніла від небувалої величини трускавок і зелених гігантських листків.

— На що властиво вона... придатна? — поспитав Том.

Пан Бартон, людина круглої будови, лисий і з незвичайно добродушним обличчям видивився на нього розгублено...

— Чому?... Адже — це просто мистецький твір. — сказав він. — Мій батько був своєрідним мистцем і якраз скло було засобом і виявом його творчости. Коли йому було всього п'ятнадцять років він прийшов на працю до фірми Стівенс і Вілліямс. Його батько теж видував скло. Нас можна б назвати „скляною" родиною... З тим лиш, що сьогодні я вже заваансував до дирекції цієї фірми.

Важко сьогодні сказати чи Марджорі була б колись рішилася свого батька залишити, цього і Том був би ніколи не дізнався... але, на щастя ледве рік після смерти її матері батько зовсім несподівано одружився. Це так заскочило Марджорі, що вона вийшла за Тома заміж; тоді він був у ній безтямно закоханий, та й що казати, — вона теж уже хотіла з ним бути.

— Але я попрошу батька, щоб у шлюбному подарунку він подарував мені трускавкову вазу, — сказала вона. — Мені і на думку не приходить залишати її на... поталу його новій жінці, а що — як вона закине її у якийсь призабутий темний кут.

Така то була історія оцієї вази, що забрела до їхнього двокімнатного мешкання, яке після їхнього одруження, було всім їхнім домом. І на превелике обурення Тома — в їхньому тісному приміщенні — оця трускавкова ваза зайняла ввесь кут у кімнаті. Це, очевидячки, не мало нічого спільного з його рішенням виеміґрувати до Америки, де індустріяльна мережа ще не була так густо поширена як у Великобританії. Та й Бірмінгам, де врешті знайшлася для нього праця, показався норою, встеленою димами.

— Нам треба попродати наші речі, — сказав він Марджорі, коли вони надумались виїхати до Америки.

— Усе — але не трускавкову вазу! — заявила вона.

Та в цій хвилині Том їй не суперечив, бож хоча і далі він обожнював її, але його вже навчив досвід, що є моменти, коли можна сперечатися, але є й — такі, коли наймудріше мовчати. Але того ранку, коли Марджорі прокинулась у гарному настрої — радісно схильована виїздом до Америки і тим подібними речами, він таки відважився їй запропонувати продаж вази.

— Продати її?! Ніколи! Мого діда...

Він нетерпеливо перервав їй:

— Знаю... знаю! Її зробив твій дідо і так далі... і так далі... але...

— Ми її не продамо, — рішучо заявила вона, обережно складаючи до валізи його найліпші штани.

— Що ж тоді з нею зробимо? — наполягав Том.

— Очевидно, що возьмемо її зі собою до Америки, — ніби нічого, спокійно відповіла вона.

І тоді настав момент, коли розгорілась надобре сварка. Враз Том сів на обголеному від постелі ліжку.

(Продовження буде)

На останній сторінці...

В сьогоденні української спільноти нам доводиться доволі часто тепер спинятися на споминах і закінчувати частину історії нашого зорганізованого життя.

Відходять провідні одиниці, завмирають часописи, ліквідуються організації чи їх частини, які процвітали на нових місцях поселення впродовж сорока років. Хоч як воно сумно, але такий закон життя і така доля майже кожної політичної іміграції, що вона корчиться і розпливається у чужому морі.

Треба признати, що ми, українці, боремося проти такої долі з енергією, але є речі, на які не маємо впливу, а до таких належить збайдужіння і вигода. Вони є головними причинами, чому в останніх роках меншає приплив нашої молоді до молодечих організацій. Особливо сильно відчувається це в Ню Йорку, з якого велика частина українських родин виїхала на передмістя і в дальшу околицю, і ці родини не мають охоти або сили дбати про участь дітей в українському довкіллі. Це і допровадило до того, що корчиться в Ню Йорку число молоді в пластовій організації і в останньому часі довелося після тридцяти років живої дії стати на останній сторінці книги життя 30-го куреня юначок ім. Софії Галечко.

На світлині: членки і провідниці 30-го куреня ім. С. Галечко — учасниці ювілею; посередині пл. сен. Дарія Бойдуник.

(фото: Юрій Лев)

1-го листопада 1986 року зібралися колишні членки цього куреня і членки останнього ще існуючого гуртка, щоб спільно із широкою пластовою родиною відзначити 30-річчя куреня, рівночасно закінчуючи його дію.

Свято, підготоване з великою посвятою і вкладом праці окремим комітетом під проводом енергічної пл. сен. Мотрі Мілянич, що виконувала до кінця обов'язки зв'язкової 30-го куреня, відбулося як перша імпреза у великій залі відбудованого Народного Дому в Ню Йорку. За столами засіли колишні членки куреня зі своїми родинами, колишні виховниці, члени Крайової Пластової Станиці із головою КПС пл. сен. Ігорем Сохановм на чолі, члени Станичної Старшини із станичним пл. сен. Юрієм Савицьким і запрошені гості з української громади в Ню Йорку, поміж якими були представники СУМА.

Вечір відкрила зв'язкова пл. сен. М.Мілянич, вітаючи поіменно почесних гостей та всіх присутніх українською, а відтак англійською мовами. У зворушливому поході ввійшли на залю колишні членки куреня із курінними знаменами як також прапороносці, а присутні відспівали молитву та пластовий гимн. Далі ведення вечора перебрала пл. сен. Ліда Прокоп-Артимишин, яка з питоменною їй мистецькою легкістю уміла віддати ностальгію цього ювілею, але сполучила його із щирим пластовим гумором. Після вшанування пам'яті двох померлих пластунок, що причинилися до розвитку 30-го куреня — кошової сл. п. пл. сен. В. Падох і курінної сл. п. ст. пл. І. Денисик — колишні членки куреня, а саме: конферансьє Л. Артимишин, пл. сен. Адя Бойдуник-Федаш і Оксана Козак-Кіналь, розповіли свої спомини із життя куреня в роках від 1955 до 1966, а після спільного відспівання декількох пластових пісень про роки 1967 — 1977 говорили пл. сен. Ірена Савчин і пл. сен. Віра Семущак-Косович. Перед очами присутніх проходили, як у калейдоскопі, події усіх цих років пластової праці та успіхів і викликували сантиментальні спомини завершенням яких було вручення китиці червоних троянд довголітній зв'язковій куреня і відомій пластовій та громадській діячці пл. сен. Дарії Бойдуник, як також поодиноких троянд усім колишнім виховницям куреня, яких викликано на середину залі.

Про останні роки діяльности куреня говорили ст. пл. Софійка Зелик і пл. розвідувачки Калина Чолган та Реня Пясецька, а відтак забрав слово станичний пл. сен. Ю. Савицький, який подякував пл. сен. М. Мілянич за її повну самопосвяти працю для добра куреня.

На це ювілейне пластове свято наспіло ряд привітів від поодиноких заслужених пластунів, пластових станиць та юнацьких куренів, а також від о. митрофорного протоієрея В. Базилевського і Головної Пластової Булави. Вичислюючи привіти пл. сен. М. Мілянич відчитала особливо теплий привіт від Начального Пластуна, пл. сен. Юрія Старосольського, в якому він підкреслює, що дитиною мав нагоду стиснути руку патронки куреня С. Галечко.

Особливо теплий усний привіт склала Марія Решітник, теперішня голова Осередку СУМА в Ню Йорку ім. Тараса Чупринки.

Вкінці присутні були свідками закриття останньої сторінки книги 30-го куреня ім. С. Галечко, коли звільнено членів гуртка „Ластівки" з юнацтва і переведено їх до старшого пластунства. Слово крайової комендантки пластунок пл. сен. Христі Ковч закінчило існування активної протягом тридцяти років пластової одиниці.

Але завзяті пластунки не хочуть зовсім закрити книгу свого куреня і пл. сен. М. Мілянич поінформувала присутніх, що в недалекому майбутньому появиться ще пропам'ятна книга, проєкт якої виготовляють С. Зелик і Марта Штинда-Омецінська, обидві колишні членки 30-го куреня.

Після закінчення програми цього ювілейного вечора, присутні ще довго забавлялися в новій привітливій залі Народного Дому в Ню Йорку, під звуки оркестри „Червона Калина" та віддали належне обильному буфету, що його приготували членки куреня.

О. Кузьмович

Вечір О. Лятуринської

В неділю, 16-го листопада в Торонто в Авдиторії Українського Національного Об'єднання (УНО) відбувся цікавий вечір, присвячений славній поетесі та скульпторці Оксані Лятуринській. Точніше — виходу у світ нової книжки про писанки О. Лятуринської.

Вечір Лятуринської почався щедрою вечерею, господинею якої була Наталка Іваницька, голова Організації Українок Канади в Торонто. Перед вечерею молитву „Отче наш" відспівав дівочий хор з диригенткою Паранею Гарасимчук. Поміж чисельно зібраною публікою були Стефанія Савчук — почесна голова СФУЖО і почесна голова ОУК, мгр Ромах — голова УНО на Канаду, інж. Ярослав Соколик — головою КУК відділ Торонто, мгр Наталія Ємець — голова Комітету Українок Канади, відділ Торонто.

Програмою по вечері проводила Ганна Мазуренко. Вона представила деяких гостей та представників організацій і коротко розповіла, хто працював при виданні цієї нової надзвичайної книжечки. Це були дві групи пань: ініціятивний Комітет — членки ОУК, які підтримували ідею видання та фінансували нову книжку, і редакційна колегія. Координатором поміж цими двома групами та ініціятором цілої ідеї видання книжки була Марія Сірота.

Стефанія Савчук передала привіт і гратуляції від СФУЖО, радіючи, що жіночі організації роблять таку велику культурну працю.

Ліда Палій — технічна редакторка, яка також мистецьки оформлювала книжку, розказала коротко про хід праці та з ким вона співпрацювала над новим виданням. О. Соколик говорила про своє знайомство з Лятуринською, про її писанки, які не є традиційними — народними, а є мистецькими і пов'язані з передхристиянською добою України. Розповіла вона про те, як Лятуринська любила писати писанки та дарувати їх своїм друзям та знайомим на Великдень. Згадавши про „Зібрані твори" Лятуринської, які вийшли заходом того самого відділу ОУК в 1983 році і цю найновішу книжку з весняно-великодніми поезіями поетки та кольоровими репродукціями її оригінальних писанок, О. Соколик закінчила словами: „Я вірю, що Оксана Лятуринська була б сьогодні щаслива..." Зі словом ще виступив редактор „Нового Шляху" Ю. Карманін.

Надя Коханська з чуттям прочитала дві поезії Оксани Лятуринської, а Стася Сусмут — настроєвий вірш Володимира Скорупського. Координаторка проєкту Марія Сірота подякувала всім за співпрацю у виданні книги. Вечір закінчено співом „Ще не вмерла Україна".

В наших руках книжка. Люксусово видана, має 30 кольорових фотографій писанок і ще 12 малих фотографій декотрих писанок „з профілю", щоб краще можна було побачити цілість писанки. Ці фотографії робили мистці Адріян Заброварний та Ліда Палій. Фотографію писанки на обкладинці робив Френк Танкреді. Коло кожної писанки є вибрана весняно-великодня поезія Оксани Лятуринської. Поезії підбирала поетка Ніна Мудрик-Мриц. В книзі є дві світлини поетеси. На одній з них вона тримає свою кераміку-глечик. Ще є окремий знімок одної з її мистецьких тарілок. Книжка, величиною 22 х 15 см, має 83 сторінки, в синьому полотні і з золотими буквами назва книжки „Великодній Передзвін", що є назвою одної з її поезій. В книзі є дві статті про поетесу і її писанки, вступне слово та подяки за фінансову поміч Шевченківській Фундації та достойній Лілі Мунро, онтерійському міністрові горожанства та культури.

О. Б. С.

Появилось друге число „Рудницькіяни"

Журнал „Рудницькіяна" спонзорує Міжнародний комітет приятелів професора Ярослава Б. Рудницького, тепер прем'єра екзильного уряду Української Народної Республіки, а видає Товариство Плекання Української Мови в Оттаві.

До редакційного комітету, який очолює д-р Т. Онуферко, входять члени з різних країн: С. Радіон—Австралія; Т. Лісагт—Нова Зеляндія; Ф. Богдан—Канада і К. Дартнолл—Англія. Секретаркою цього комітету є д-р Т.Носко-Оборонів, яка написала вступне слово до цього числа „Рудницькіяни" з нагоди 75-річчя Я. Б. Рудницького, яке відзначувано в листопаді 1985 року.

Друге число „Рудницькіяни"—документальне. У ньому поміщені гратуляційні копії листів з нагоди 75-річчя різних духовних і світських достойників, разом 44, з яких назвемо десять: кардинала М. І. Любачівського з Риму, Митрополита Максима з Вінніпегу, Митрополита Василя з Вінніпегу, губернатора Ед Шроєра з Оттави, канцлера Д. Дарбу з Сіднею, Австралія; Жуківського з Канбери, Австралія; Отто Габсбурга з Штрасбургу; президента А-НС І. С. Смитта, ЗСА; і князя Е. Рачинського з Англії.

Поруч зіраксоватих копій листів й інших документів журнал вміщає чотири статті і чотири світлини. Перша д-ра Карла Роландеса, секретаря Міжнародного Ономастичного Центру в Брукселі подає оцінку назвознавчих праць проф. Я. Б. Рудницького; друга стаття д-ра В. Чекалюка розповідає про діяльність ювілята в ДіПі таборі в Авгсбурзі; третя А. Жуковського підкреслює ролю проф. Рудницького в оснуванні Катедри Українознавства в Австралії, яку цитуємо: „Не знаємо, чи Манітобський університет пам'ятає, яку важливу ролю в розвитку українознавчих студій не лише в Вінніпегу, а й у всій Канаді відіграв професор Ярослав Рудницький. Але мусимо запам'ятати ми в Австралії, що саме він був ініціятором і, що найголовніше, інспіратором українознавчих студій університетського рівня."

Четверта й остання стаття, що і закінчує другий зшиток „Рудницькіяни", пера Ольги Войценко, розповідає про перші кроки Я. Б. Рудницького в Канаді в 1949 році, коли він нав'язав знайомство з „Трайдент Прес" у Вінніпегу і почав публікувати журнал „Славістика".

Вкінці про світлини: перша—це світлина немовляти Рудницького з 1910 року, друга—батько Антін Рудницький у військовій уніформі третя—матір Юлія з чотирма дітьми: Ярославом, Романом, Александром і донькою Наталкою; остання—молодий проф. Я. Б. Рудницький у 1949 році.

А. Власенко-Бойцун

АМЕРИКАНСЬКІ АСТРОНОМИ з Арізонського університету відкрили народження нової зірки, віддаленої від Землі на 520 світових років. Нову зірку відкрили при допомозі радіотелескопу. Як вважають вчені, виникнення нового небесного тіла триває вже 30,000 років у величезній газовій хмарі. Нині зірка завбільшки в одну десяту частину Сонця. За 100,000 років вона досягне його розмірів.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило, що СССР закінчить скоро мораторіюм на випробування атомової зброї і перше випробування розпічне в січні, або навіть скорше, в залежності від становища З'єдиних Стейтів Америки і їх випробувань. Закінчення мораторіюму є конечною справою, якщо американці будуть далі в випробувати свою зброю, бо може витворитись загрозлива для безпеки СССР ситуація відставання в певних родах зброї. У Вашінгтоні речник Білого Дому заявив, що мораторіюм це виключно справа уряду СССР і від нього залежить чи він відновить випробування нуклеарної зброкі, чи ні. Накидуване совєтами мораторіюм не є покищо в інтересі оборони ЗСА і їхніх альянтів.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 20-го листопада 1986 р., по тяжкій недузі відійшов у Вічність на 75-му році життя, наш БРАТ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п.

ВОЛОДИМИР ЯРИМОВИЧ

нар. 10-го березня 1911 р. в Тернополі

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися дня 21-го листопада 1986 р. в похоронному заведенні Бугая.

ПОХОРОН — 22-го листопада з церкви Непорочного Зачаття на цвинтар Mount Olivet в Дітройті, Миш.

Горем прибиті:
сестра — АЛЕКСАНДРА ЛЯТИШЕВСЬКА з мужем ЕВГЕНОМ і сином АНДРІЄМ

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в четвер, 18-го грудня 1986 року з волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність

наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК І БАТЬКО

бл. п. інж.

ЮЛІЯН ОХРИМОВИЧ

ур. 16-го травня 1923 р. в Млиниськах, Галичина.

ПАНАХИДА буде відправлена в понеділок, 22-го грудня 1986 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОН у вівторок, 23-го грудня з того ж похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. о год. 9:30 ранку, відтак на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — ОРИСЯ
сини — АНДРІЙ І ЮЛІЯН
донька — ХРИСТИНА з чоловіком ЯКОВОМ ОКРЕПКИМ
теща — ГАЛИНА СИРОТЮК
шваґер — ЕВГЕН СИРОТЮК з родиною
шваґерка — ДАРІЯ СЕНИК з родиною
Сестри і брат в Україні

Товариство Українських Інженерів Америки
Відділ Ню Джерзі

ділиться сумною вісткою з Членами Товариства, що дня 18-го грудня 1986 року відійшов у Вічність

бл. п. інж.

ЮЛІЯН ОХРИМОВИЧ

довголітній член ТУІА та перший голова Відділу Ню Джерзі.

Висловлюємо глибокі співчуття дружині Вп. п-ні Орисі, дітям і родині.

Ділимося сумною вісткою, що в дні 18-го грудня 1986 року з волі Всевишнього на 78-му році життя відійшла у Вічність по короткій недузі

бл. п.

ОЛЬГА МАСНИК

уроджена в Самборі, Україна.

В глибокому смутку:
син — ІГОР з дружиною ОЛЕЮ і діти ТАРАС і КАТЯ
синова — НАТАЛКА і діти АЛЕКСАНДРА, ЮРІЙ, ПЕТРО і ІГОР
брат — ОСИП СКІРНИК з дружиною ЛЮБОЮ
Ближча і дальша Родина

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів.

не пізніше, як вполудне 31-го грудня 1986 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1986 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у СЕРЕДУ, 31-го ГРУДНЯ 1986 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

64-ий Відділ СУА вшанував режисерів українських театрів

Заходом 64-го Відділу СУА в Ню Йорку відбулася 9-го листопада незвичайно корисна імпреза, присвячена корифеям українських театрів.

Голова Відділу Христя Навроцька відкрила свято, вітаючи голову СУА І. Рожанковську, учасників програми та численно зібраних гостей. У своєму слові зазначила, що сьогодні хочемо перенестися у чар наших театрів в Галичині, розвиток яких переживало наше покоління. Згадаймо незабутні постаті акторів та режисерів, які дали нам спомини юних днів.

Х. Навроцька попросила гостей до полуденку і передала ведення програмою заступникові глови Ніні Самокіш, яка у вступному слові з'ясувала, що задум вшанування акторів та режисерів українських театрів був спонуканий ностальгією за українським театром і як прикро, що при усіх наших осягах еміграція досьогодні не спромоглася на дарунок українському акторові у формі створення репрезентативного театру, в якому могли б працювати досвідчені актори і вишколювати молоді покоління. 64-ий Відділ, хоч перший, все ж таки спізнився з вшануванням, бо бачимо, що при всіх бажаннях, багато з акторів не змогли вже взяти участи в їхньому власному святі.

Н. Самокіш привітала Вісю Блавацьку, артистку української сцени, дружину відомого актора-режисера Володимира Блавацького, яка приїхала, щоб разом з нами вшанувати своїх колег. Потім вітала д-ра Григора Лужницького, Лізу Шашаровську-Чепіль, Євгена і Володимира Курилів, Лідію Крушельницьку, Степана Крижанівського і Михайла Івасівку та попросила до слова д-ра Г. Лужницького, знавця і автора історії українського театру, автора численних драматичних творів для української сцени, який в глибокій аналізі передав заслуханій публіці історію українського театру і його значення для поглиблення національної свідомости народу.

Після Валуєвського і Емського указів заборони друкування українського слова в Україні єдиним місцем, де можна було почути рідну мову, був театр, але репертуар був обмежений до побутових п'єс. Галичина під Австрією мала близький контакт з Віднем, що приносив нові течії до українського театру. Доповідач зосередився на головних філярах українського театру в Галичині. Центром українського життя був Львів. Йосиф Стадник, керівник „Бесіди", посвятив 50 років свого життя сцені. Не можна уявити собі театру без Стадника. Він закінчив драматичну школу, довгі роки грав у театрі „Руська Бесіда", був актором і режисером в театрі ім. Садовського у Києві, зорганізував власну трупу, з якою роз'їжджав по більших містах Галичини. Він — знаменитий актор, режисер і авторсько-творчий. Він теж проклав шлях західньоевропейському театрові на українську сцену.

По самозліквідуванні „Бесіди", зорганізувався „Український Незалежний Театр", режисером якого став Микола Бенцаль. Він був неповторний у виконуванні своїх роль. Він не грав, він був тими постаттями, які представляв — сказав д-р Лужницький. Він вмів давати публіці стільки пристрастей, і тим викликав велике захоплення не тільки у глядачів, але і в самих акторів, які приглядалися з-поза куліс. Найкращим він був в комічних ролях, в драмах — імпозантний, в оперетах — безжурний, скаля гри необмежена. Не знав гордости і зарозумілости. Середнього росту — на сцені видавався то великим, то малим, залежно, яку ролю він виконував. Він умів бути гетьманом, лордом, селянином і всім, що йому роля призначила. Відзначався глибоким патріотизмом і безмежною любов'ю до свого народу.

Великою постаттю був Володимир Блавацький, який започаткував нову добу в історії українського театру. В 30-их роках зорганізувався театр „Заграва", мистецьким керівником якого став В. Блавацький. В тому театрі працювали найкращі в той час мистецькі сили. Початки були тяжкі, фінансові недостатки, боротьба з польською владою, все це причинило немалі трудноші театрові. А коли поставлено „Батурин," драматичну епопею княжої Руси „Слово о Полку", інсценізацію Г. Лужницького і релігійну містерію „Голгота" того ж автора та „Камо грядеши", прийшов тріюмф для театру „Заграва".

Блавацький актор уступив режисерові Блавацькому. Праця з Й. Стадником, О. Загаровим та Лесем Курбасом оформила В. Блавацького у стовідсоткового режисера. Впровадження таких елементів як декорації, світло, музика, балет до театру „Заграва" причинилося до його великого успіху та закріпило глибокі почування до величі минулого України та будило надії на кращу долю народу. В тому саме велика заслуга українського театру.

Опісля Н. Самокіш представила Євгена Курила, який як актор почав працювати ще 18-літнім юнаком в театрі ім. Тобілевича в Станиславові. В 1935 році вступив до театру „Заграва". Його важливіші ролі — це роля Вініція в „Камо Грядеши", в „Еспанській Музі", „Голготі", „Батурині", „Лицарях Ночі" та ін.

В часі т.зв. „визволення" Є. Курило працював у Станиславівському театрі ім. І. Франка. Згодом перейшов до Львівського театру, як теж заанґажувала його Київська кіностудія. Грав у фільмі „Вітер зі Сходу". В Ленінградській кіностудії починає фільми „В степах України" і „Мені все одно". В часі німецької окупації працює і далі у Львівському театрі. По приїзді до ЗСА включився в Ансамбль Українських Акторів під проводом В. Блавацького. Працював над вихованням молоді та виступив з мистецьким словом на терені ЗСА та Канади.

Поема „Іван Вишенський" І. Франка виконана помистецьки Е. Курилом, глибоко запала в душі слухачів. В інтонації його незвичайно ніжного голосу відчувалося душевну боротьбу ченця, який присвятив своє життя Богові, а тут прийшли посли з України просити його, щоб повернувся рятувати Матір Україну. Молиться до Ісуса, щоб дав йому поглянуть на любий край, але не довелося — посли від'їхали...

Опісля ведуча програмою представила драматичну артистку Лізу Шашаровську-Чепіль, яка протягом довгої сценічної кар'єри в українських театрах мала привілей і щастя працювати з акторами і режисерами, яких ми на тому святі вшановуємо. Напевно на залі є люди, які пам'ятають її в „Ой не ходи,Грицю", в „Казці старого млина", „Фавсті" і як першу українську Офелію в „Гамлеті" та в багатьох, багатьох інших.

Ліза Чепіль у своєму сценічному образі Лесі Українки „Одержима" виказала велич драматичної артистки. Її переживання в ролі Мірям витиснули сльози з очей слухачів.

„Де ж є більше горе..."
Як не могти віддать
за друга душу..."

закінчила вона уривок згаданої поеми.

З великою увагою присутні прослухали мистецьку рецитацію новелі Василя Стефаника „Сини" у виконанні Володимира Курила, сина Олі та Євгена. Володимир закінчив Бостонський університет, де студіював східньоевропейську літературу і в Гарвардському університеті закінчив драматичні студії. За ним багато мистецьких виступів. Він співосновник мистецького ансамблю „Євшан" та основник і керівник танцювального ансамблю „Славута" В. Курило своєю мистецькою рецитацією виявив зрозуміння Стефаникової ідеї любови до землі — до України. Євген Курило прочитав спомин з театру „Заграва", якому в напівскомунізованому селі довелося тричі грати релігійну драму „Голгота".

На закінчення небуденного свята Ліза Шашаровська-Чепіль при акомпаньяменті молодого композитора і музика Олеся Кузишина відспівала монтаж настроєвих пісень і неначе чарівною паличкою повела присутніх в їхні молоді літа далеко на рідну Україну.

Закінчуючи свято, голова Відділу Христя Навроцька сердечно подякувала усім виконавцям за їхні надзвичайні виступи, усім гостям, які своєю присутністю допомогли вшанувати великих режисерів, і Ніні Самокіш за її ідею влаштування свята та за його проведення.

Евстахія Гойдиш

Психологічний...

Закінчення зі стор. 2.

Уміння мислити політично — необхідне для формування „творення нового життя". Психологічна війна вимагає енергійних зусиль. Це боротьба за уми людей, за їх розуміння світу.

Ґорбачов закінчив свою п'ятигодинну промову стилем комуністичного оптимізму — „іншої долі, іншої можливости у нас нема. „Історія дала нам можливість, але, товариші, це чудова будучність".

Соціялістичну демократію можна створити шляхом ізоляції почувань і волі людей від „чужих впливів". Влада ніколи не буде повна, якщо поруч з офіційним впливом буде чужа ідеологія чи конкуренція.

А тепер полянемо за лаштунки голосних обіцянок і погроз партії. Поглянемо на сірий щодень совєтської людини. В „Літературній Газеті" за лютий 1986 року появилась стаття під наляканим заголовком „Чому зменшується популярність бібліотек?" „Чому бібліотеки не притягають читача, а відштовхують від книги?. Чому бібліотеки не можуть перебудуватись відповідно вимогам доби"? І „Літературна Газета" дає відповідь на своє питання. Бібліотеки мають самі замовляти необхідні книги в потрібній кількості і купувати книги у населення (!). Звідки взяти гроші на купівлю книг? Газета радить бібліотекам встановити кару за тримання книги довший час у висоті 10 копійок за добу. Це дасть бібліотеці поважні кошти на купівлю книг.

Вчитель з Іркутська у листі до цієї ж „Літературної Газети" пише, що бібліотеки відштовхують читачів тим, що пропонують партійну пропаганду. Але що дасть платня за прочитання книги в 10 копійок за день? Нецікаві книги ніхто не читатиме, а за цікавими — буде черга. „Та хто чи що примусить партію друкувати цікаві книги, якщо вони не будуть славити режим. Совєтський читач втікає від дійсности і залюбки читає дореволюційних клясиків. Наслідки також не завжди корисні для партії. Комсомолка-ударниця, прочитавши опис губернаторського балю за царя зітхнула: „От. жили люди".

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 13

Й. Слоцький, Бінзвілл	25.00
Н. Федуняк, Голлісвуд	22.88
П. Дудра, Монтреаль	22.00
І. Колос, Маямі	20.00
В. Назаркевич, Гартфорд	20.00
Е. Стефурак, Чикаґо	20.00
Українська Православна Ліга, Чикаґо	20.[illegible]
Д-р Р. Богонович, Ню Йорк	17.00
Б. Годяк, Піттсбурґ	15.00
Й. Кулицький, Ст. Ленард	15.00
О. Блетен, Ферфакс	12.00
С. Панків, Долтон	12.00
С. Гординський, Верона	10.00
Т. Заблоцький, Мелроз Парк	10.00
В. Мерещак, Ворм Мінерал Спрінг	10.00
Д-р П. Пундій, Чикаґо	10.00
М. Гриценяк, Рочестер	8.00
М. Крочак, Вайтстон	8.00
Н. Ромас, Ля Саль	8.00
Архим. П. Ямняк, Клифтон	7.71
В. Ростун, Чикаґо	7.00
Д-р О. Сацюк, Сан Джерман	7.00
М. Слота, Торонто	6.00
М. Кіс, Відд. 486	5.37
М. Бабій, Відд. 94	5.00
М. Белей, Ню Гейвен	5.00
М. Гуцал, Палатайн	5.00
П. Дзидзора, Сідар Ґров	5.00
Г. Дробни, Дірборн Гайтс	5.00
О. Клим, Шавмбурґ	5.00
М. Корінець, Лос Анджелес	5.00

І. Коровицький, Сомерсет	5.00
П. Кучма, Ню Йорк	5.00
М. Леськів, Торонто	5.00
А. Матушевська, Фляшінг	5.00
Е. Мацюк, Торонто	5.00
Г. Наґанда, Філядельфія	5.00
П. Палашевський, Гаррисбурґ	5.00
Н. Пелех, Вестон	5.00
І. Пригода, Кергонксон	5.00
П. Слободян, Кларк	5.00
Н. Н.	5.00
М. Сухоцький, Річмонд Гілл	4.10
П. Моренець, Лондон, Онт.	4.00
Т. Мороз, Ляшін	4.00
С. Онуфрій, Одюбон	4.00
М. Чорняк, Чикаґо	3.00
Н.Н.	2.26
О. Войтович, Плейнс	2.00
В. Гнатюк, Дітройт	2.00
П. Ґрент, Шарон	2.00
Б. Іванишин, Вудбридж	2.00
О. Кобзар, Кергонксон	2.00
Е. Лехман, Віллімантик	2.00
М. Мартиненко, Трентон	2.00
о. Р. Мартинюк, Філядельфія	2.00
Ю. Павлівець, Квінс Виледж	2.00
І. Попадинець, Кенкакі	2.00
Т. Тилявський, Рочестер	2.00
С. Шилькевич, Трентон	2.00
Ю. Кравець, Риджвуд	1.00
М. Малиновська, Белінґгем	1.00
Л. Павлів, Кергонксон	1.00

Український...

Закінчення зі стор. 2

ний адміністратор В. Луців — було часом дещо забагато фантазії чи пустослів'я. Наприклад, васильки названо „барвистим квітом" чи „От закину ноги аж за спину..." це в „Гопаку" тощо.

Проте самий „Гопак" на закінчення вдався цій молодечій трупі, він бо став розмашним, веселковим завершенням усієї програми. Тут у вируванні барв і темпераментів, ці юні танцюристи віддались всеціло буревійній бешабашности українського танцю.

Все таки наприкінці мусимо додати до всього похвального і гармонійного, важливий дисонанс. У деякі танці були вбгані чоловічі „круцьки-вертки" на головах які за всяку ціну мусимо поборювати і виполювати з наших танців. Ці безстильові новотвори не мають нічогісінького спільного з віковою естетикою і природною красою української народної хореографії. Ця цирківщина взята з чужого, навіть ворожого нам, поля, мусить бути викорінена з нашого танку. Головно тепер, коли чорношкірі демонструють ці „круцьки" на кожному кроці по вулицях міст.

Публіка невгамованими оплесками, дякуючи, прощала молодих танцюристів з Англії. Осібно складено побажання від хору „Думка", танцюристів „Верховинці", від групи Роми Прийми-Богачевської тощо.

Віримо, що цей енергійний ансамбль та його відданий вчитель Степан Чупляк і далі будуть витривалі в своїй праці і втішатимуться постійним розвоєм і гарними успіхами, та й сподіваємось їх знову побачити в Ню Йорку.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 29-го ГРУДНЯ 1986 р.

Амстердам, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Ів. Франка 266 Відд., о год. 7-ій веч. в домі УАГКлюбу при 3-5 Теплер вул. На порядку: вибір управи на 1987 р., внески, запити та дискусія. Приявність всіх членів обов'язкова. — С. Когут, предс., М. Кривулич, кас., В. Варшола, секр.

НЕДІЛЯ, 28-го ГРУДНЯ 1986 р.

Бруклин, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 158 Відд. о год. 12-ій дня вдомівці УНДому під. ч. 173 Північ 5-та вул. На порядку: звіти Управи К. Комісії та вибір Управи на 1987 р. Проситься членів прибути. Якщо на означений час не буде відповідного числа членів, збори відбудуться на півгодини пізніше без огляду на число присутніх. — Управа Т-ва.